

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Weisz Márk könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési és hirdetési díjak küldendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Felölős szerkesztő: Éder János.
Társzerkesztő: Holló Adolf.
Kiadó- és laptulajdonos: Weisz Márk.

Előfizetési díj:
Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor.
Egyes szán ára 16 fillér.

Megjelen minden vasárnap reggel

Karácsonyra.

A harangok busan kongnak ezidén. Ki tudja, milyen idő virrad ránk...

A filiszter, a kit nem igen bolygatnak történeti események és aki nek elég, ha a saját baját simithatja el jól-rosszul, nem veszi észre az idők folyását az idők jellegzetes történeti karakterét is. A mának él, annak a napnak, amely meghozza most az örömet, holnap a bánatot.

Két osztály az, amelyen nem suhint át nyom nélkül az idők szele. A szegények és a gazdagok osztályán. Akiknek szakadatlan nyomor az életük és akiknek következetes jólét és boldogság az osztályrészük.

Ez a két osztály adja meg minden népnek történeti karakterét. Ez a két osztály, amely arcéllal áll szemben egymással; hol felülkerekedik, hol lekerül a történet színpadán. De legritkább, hogy a fent lévő osztály alulra jöjjön. Olyan erős a hatalmasok osztálya, olyan eszes, hogy nemcsak a vagyont bírja, de az alkalmazkodás törvényét is jóval nagyobb mértékben, mindazok, kiknek minden életnyilvánulásuk kimerül a létfenntartás

nehéz és minden testi erőt igénybe vevő küzdelemben.

A vallás, amely hivatásul tüzte ki eme ellentétek elsimitását és amely a fegyverek legerősbike a hatalmasok kezében valaha az volt, ami mostanában a szocializmus. Krisztus, akit a szegény nép sorvadozó kinja meghatott, fölkelt és miként a mai mesterlegény végigjárta üldözött és béklyóba vert sorosai lakóhelyét, hogy jósoljon nekik egy boldogabb jövőt. A jövő pedig szól, nem annak az életnek, amely a siron tul lesz, ahol angyalok és egyéb paradicsomi teremtmények között kapjuk engedelmességért a tulvilági élet gyönyöreit, hanem a jóslás azok számára készült, akik inkább elfogadnak ma egy verebet, mint egy tuzokot holnap.

Más uton érzük el ezt az életet, mint amant. Ezt munkával fogjuk kiépíteni. Az építés tartama alatt a munkások legtöbbje kidől. Elsorvad a nehéz, a fárasztó teher alatt. De jön egy új generáció, amely majd élvezzi az elődök erkölcsét és könnyebben nagyobb életrevalósággal folytatja a kulturális munkát. — A paradicsom elérésére azonban nem munka kell. Ellenkezőleg, éppen

az a tulajdonság, amely ellenlábasa a munkának: jámbor türelem. A jámbor türelmet pedig elnevezték vallásnak azok, akik olyan bőven ígértek tulvilági javakat azoknak, akik szépen meghajoltak azok előtt, kik hatalmukat éppen a tömeg megalázkodásának köszönhették.

Ez volt csupán. A világ nem maradhatott egy helyen. Régi kulturák romjai parancsolólag ösztökölték a fönnmaradt emberfajokat és néppé kialakult nemzeteket, hogy teremtsenek előbb jellegzetes nemzeti, később egyetemleges emberi kulturát. A kultura pedig nevezetesen a szellemi műveltség, ritkán egy egész nemzeté. Legyakrabban elhal azzal az emberrel, aki kora és nemzete műveltségének irányítója. Ami utána marad, azok holt könyvek. Legfeljebb egy kőszobor.

Ilyen kultura, ilyen szellemi hatalom volt Jézus Krisztus. De csak addig, míg ő maga élt. A mint e földről letűnt, vele együtt az az igazi, hamisítatlan kereszténység is sirba szállt.

Hosszu évek, nagy vajudó küzdelmek kellene hozzá, hogy megértse az emberiség vezetőjének intencióit. Nehezen érti meg egy nemzet az ő nagyjait, de mily nehezen

T Á R C A.

Karácsony napján.

Mosoly ül az ajkon, derű a szemekben,
Közelg, mindjárt itt lesz a karácsonyest;
Játszhatnak a gyermekek s susognak szeliden,
A mamának titkát egyikök kileste,
S most arról susognak...

Kinn komor hideg van, benn vidám melegség
Mesét mond a mama a jó gyermekeknek:
Olyan szépen ülnek s halgatják a mesét,
S a mint máskor szoktak, most nem is
[csevegnek];

Mindenik oly jó most...

S im eljött az este: ott a karácsonyfa
Az aztalon, dúsan megterhelt ágakkal;
Arany dió s kalács van reájok fonyva;
Nézik a kicsinyek, nézik áhitattal,
S hozzá nyulni félnek...

S midőn körülnézték, elteszik holnapra,
»Holnap — mond a papa, — a jók
[osztozhatnak.]

»Én is jó leszek,« — szól apraja és nagyja —
S aztán van dolga a kalácsnak s diónak,
S megered a játék...

S összeül a család egy kicsiny szobába,
Mely tágas terememé válik a kedélytől...
A mi pedig gond volt, az most messzeszállva,
Lelkők megtelik a legszentebb örömtől —
S mily dusak! — most látják.

— Mosoly ül az ajkon, derű a szemekben...
Ki látott még ennél megragadóbb képet?
Ki ne lelne üdvöt s boldogságot ebben?
Tekintsétek! hisz ez a családi élet
Meleg szentegyháza!

Oh, jer anyádhoz.

— Folytatás. —

II.

A meleg kis tanya, a lomb alá rejtett virágos fészek kihült, üres lett. Lakói különbözhet-e boldog az anya még a menyben is, ha gyermekét árván, elhagyatva tudja a földön?

A kínaiaknál az a hit él, hogy halál után a lélek három részre oszlik és csak az egyik része tér vissza a legfelsőbb lényhez, másik a sirhalmon virraszt, s a harmadik a családban marad, ör szelleme azoknak, kiket az életben szeretett.

Szép hit ez, s mért lenne csupán ott? Hisz az édesanya, kinek szeretetét a halál ki nem olthatja az étellel, bizonyosan lelkének csak részével fogadja el a meny-üdvét, míg lelke másik része sirhalma felett várja az örök egyesülésre hívó fel-támadást, s ha gyermekei sirjánál megjelennek, látatlanul körül fogja őket: a tiszta virágillatban, — megcsokolja homlokukat, fölszárítja könyveiket: a meleg napsugárban, — s áldást suttog reájuk: az enyhe szellőben. Lelkének egy része végre mindig ott van szerettei körül, mint őrszellem; s habár az élet csapásait nem képes elhárítani tőlük, de vezetője lesz szíveinek és lelkeinek, örömben-bubán Ő ébreszti gyermekeiben a fenkőit nemes gondolatokat, a tiszta szüzes érzelmeket és megóvjaa a bűn árnyától is. Ő örködik álmaik felett s ha alvó szellemét a szeretet meleg szár-

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhöges, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára üvegenként 4.— korona.

ért meg egy olyan nagyot, aki előtt nemcsak saját népe, hanem egy egész világ egyetemének boldogsága lebegett. Kínszenvedések az ő utjai, de nem föltétlenül az életben, hanem később halála után, amikor az ő nevében cselekszenek olyasmik, ami éppen az ő intenciói ellen van.

Krisztusnak mind a két szenvedésből bőven kijárt és Krisztus tanításai is csak most kezdődnek mutatkozni az ő igazi, tiszta mivoltukban.

*

Hazánkban is csak most törnek utat az igazi Krisztusi tanok: az egyenlőségről, a testvériségről és a mindent nivelláló szeretetről. Az igazi szeretetről, amelyben nincsen megalázkodás. Amelyet ököllet kell kivívni azok ellen, akik lágy párnát csináltak embertársaik engedelmességéből, hogy azon vígan hempereghessenek.

Fájdalom, még csak a kezdetnek kezdeténél vagyunk. Nem tudjuk a jövő mit hoz. Mert nem minden idő és nem minden generáció érett meg arra, hogy e tanokat hussá és vérré tegye. A küzdelem még nem győzelem, Ki tudja, mit hoz a jövő?

A szocializmus jegyébe fogant ez az esztendő és annak jegyében is bucsuzik el tőlünk. De nagy kérdés, vajjon a szocializmus is, miként Krisztus tanításai, nem adnak-e félremagyarázásra okot majd.

— A harangok busan kongnak ezidén. Ki tudja milyen esztendő virrad ránk...

A talaj termőerejének fentartása.

— Irta: Könyves Béla gazd. szaktanár. —

A mai nehéz viszonyok között élő gazdának alapos megfontolásra, sok tudásra van szüksége, ha gazdaságából oly jóvedelmet szándékozik felmutatni, mely mellett úgy maga, mint családja tisztességgel megélhet, sőt gyarapodhatik is. Nem áll már rendelkezésére a természet kimeríthetetlen adományával, a rabló gazdálkodás annyira kimerítette az ezelőtti joggal tejjel mézzel folyó Kánaánnak nevezett ország talaját, hogy ma már az őserőre, a természetes visszafordító képességre alig számíthatunk.

Midőn feltörték a közlegelőket, eke alá vették az addig műveletlen talajt gondolatlanul, kapzsi módon termeltek gabonát gabona után, nem gondoltak soha a trágyázásra, melylyel a magas terméseket fenttarthatták volna és oda jutottunk, hogy ma már az igen szerénynek nevezhető 7.38 mmázsás országos átlagot haldankint jó termésnek vesszük. Ha ezen szomorú állapot okait kutatjuk, két főhibára fogunk akadni. Az egyik a szakképzettség hiánya, a magyar gazdát jellemző nem is annyira konzervatív, mint csökönyös maradiságnak nevezhető természet, a másik, mely jórészt szintén ebből folyik ki, a tőkék helytelen csoportosítása, a helyes arányok be nem tartása. Az elsőt változtatni alig lehet. Az anyatejjel szivta magába a kiscsorda azon helytelen nézetet, hogy apja a lehető legjobban gazdálkodott, mert hiszen szerzett, — tehát neki is ezen az uton kell maradnia. Nem képes, de nem is akarja belátni, hogy földre éhes apja a talaj termőerejének kizárolásával gyarapította vagyonát, bővítette földbirtokának határait, nem pedig a helyes gazdálkodással. Hi nem zsarolta volna ki talaját, úgy talán nem harácsolta volna oly nagy vagyont össze, de az ország jólétének alapját a nagy termőerővel bíró szántóföldet és rétet ugyanoly állapotban adta volna át utódainak. — Keserves lesz majd a tapasztalat, ha a kényszer, a megélhetés végső szüksége fogja megtanítani az embereket, hogy a föld ez a jó fejős tehén, termelni csak úgy képes, ha elegendő takarmányt, illetőleg trágyát és gondos művelést kap.

Ez a kettő a mai gazdálkodás alapja

a trágya és a gondos jó művelés. Nem tagadható ugyan, hogy ma is vannak még hazánkban telkek, hol a trágyázás majdnem fölösleges, de ezek már annyira megfogytak, hogy alapul elfogadhatni, — ha csak egy vidék gazdálkodási rendszerét bíráljuk is meg, nem lehet.

Viszont vannak olyan telkek is, melyet részint fekvésük, hozzáférhetetlenségek, részint távolságuk miatt, bár szükségük volna rá, nem részesíthetők a rendszeres trágyázás jótéteményeiben, de itt is igyekezék a gazda, hogy a viszonyokhoz képest zöld trágyázással, kosarazással, vagy műtrágyák segélyével talajának termőerejét ne csak fentartsa, hanem szaporítsa is. Ha aztán az átlagos fekvésű telkei mellett a távolabb levőkre is gondot fordít a gazda, elfog jönni az az idő, midőn terméseink magasabb, állandóak lesznek, s a mostani óriás termésnek mondott 7.38 métermázsás termés legfeljebb közepes fog lenni.

A talaj termőképesség fenntartásának szükségességét már régebben belátták gazdáink, s azt olcsó, könnyű, de feületés eszközzel az ugartartással óhajtották biztosítani. — Az ugartartás azonban csak elodázza a talaj kimerülését, de nem akadályozza meg azt. Mindenesetre a természetes visszafordító képesség működésén a termelésre fel nem használt földben, s az után következő növény rendszeres gabona lévén, sok kész tápanyagot talál a talajban, szépen fejlődik. Ez vezette azon tévhiedelemre gazdáinkat, hogy földje pihent, már ismét oly jó mint előbb volt. Hiszen pihent s a természetes elmállás folyamánaként bizonyos mennyiségű kész növényi tápanyag is keletkezett a talajban, — de tulajdonképpen ez is a föld természetes termőerejét csökkentette, — abba új termőerőt nem vitt. Más előnye volt az ugartartásnak és pedig az, hogy az ily módon termelésre fel nem használt föld természetes uton begyepesedvén, azon rendszeres rideg marhat, növendék jószágot, gulyát járattak s az előállott trágyát azután a termőerő visszafordítására fordították. Azonban ez az előnye is csak látszólagos, mert a helyes talajmunkálásnak rovására esik.

Tagadhatatlan az is, hogy helyes vetés forgóval mély műveléssel ideig-óráig a talaj termőképességét fenn lehet tartani, de bizonyos, hogy a talajból elvont nő-

nyával betakarja, béke, malaszt terül még a sebzett, fájó szívre is.

De ha a jó anya boldog nem lehet és nyerné el bár a meny összes üdveit, míg gyermeke árva, elhagyott, — hogy ne lett volna Margit boldogtalan? Hisz anyja szeretete volt a nap, mely fényt, meleget hintett életére, — de a napja lehunyott, a sirba szállt, s kis szíve tázott, reszketett a hideg, sötét éjszakában, mi aztán körülfogta. Lelke minden érzelmével, mint repkény az élő fát, úgy ölelte őt át azon egyetlen lényt, ki mindene volt a világon, — de a fa kidőtt, s a repkény székuszálva, eltiporva feküdt a földön...

Margit alig tudott megválni kicsiny otthonjától, hol minden, minden anyjára emlékeztette, s hol éjjelenként, ha oly egyedül oly végtelen elhagyatottnak érezte magát, hogy anyja nevét zokogva borult párnáira, — meg-megszólalt mellette az édes, ismerős hang, lelke meghallotta a gyöngéd suttogást, a mint halkán dalolta:

„Ne sirj, ne sirj, oh, árva gyermekem!”
„Könyed fáj még az égben is nekem.”

S a kis leány lecsendesülve érezte, hogy anyja vele van, s megvigasztalódva aludt el és álmában legalább ismét boldog volt.

III.

Margitot apjának nővére, kinek férjét gyámjaul rendelték, vitte el magához. E férj és nő egymásnak volt teremtvé s ha igaz, hogy minden egyes ember csak fél körte, míg a sorstól szétvágtott, saját másik hozzá illő felét meg nem találja, akkor e házaspárnál tökéletesebb egész körtét képzélni sem lehetett, annyira összeillettek vitakozási szenvedélyük által. Mert a nőnek szent meggyőződése volt, hogy csendben nem is lehet élni: »a léleknek kell a zajgás!» — a férjnek meg az volt az erős hite, hogy a vitázás szükséges az egészség fentartására: »mert jótékony izgalommal hat az emésztésre!» — s így a mi másokat szétválasztott volna őket éppen az füzte össze. A pörpatvar iránti közös hajlam szilárdabb kapcsolást köztük; mint másoknál az egymás iránti gyöngéd hajlam.

Margitot mindjárt megjelenéskor üdvözlés helyett szemrehányásokkal fogadták, a miért nem örömmel jött hozzájuk, s míg szegény gyermek, kit addig csak szeretet, béke vett körül, ijedten össze-rezzent nagybátvja dorgáló szavaira, s könyek tötek föl szemébe, nagyvénje szigorú tekintetétől, — azok egymás ellen fordultak és elkezdtek felette is vitakozni. A nő kijelentette, hogy Margit azért

viseli magát ily neveletlenül, mert lelke parlagon maradt, szelleme egészen el van hanyagolva. Semmi büszke önérték nincsen benne, semmi erkölcsi erő, semmi emberi méltóság!

Ez ellen a férj rögtön azt állította, hogy Margitnál nem a szellem, a lélek, de az anyag, a test van egészen elhanyagolva, elkényeztetve.

Nehéz, keserves napokat élt aztán a leányka, kicsiny szíve mindig remegett a félelemtől és keblecskéje majd szétszakadt az elfojtott könnyektől; míg nem egyszer ismét megcsendült mellette az édes, ismerős hang, mely utólszor arra kérte, hogy ne sirjon, most ellenkezőleg a halk altatódal azt susogta:

„Oh, jer anyádhoz, édes gyermekem!”
„Megenyhül bűd, ha itt sirsz keblemen!”

S Margit úgy érezte, mintha két gyöngéd kar átfogta volna, s ő ott feküdt ismét, hol sohasem volt boldogtalan: anyja keblén.

S akkor a soká visszatartott könnyek is kitortek; de e könnyek nem voltak égők, fájók, hanem enyhék, jótékonyak, megnyugtatták hiborgó szívét, s Margit csendesen álomba sirta magát.

Folyt. köv.

A női szépség

Kapható vagy postán megrendelhető:

elérésére, tökéletesítésére és fentartására legkitűnőbb a Balkányi-féle

Kamilla-créme.

Egy tégely ára
1 korona.

Balkányi Lajos a „Mégváltó”-hoz címzett gyógyszerészetében Csongrádon.

vényi tápanyagok visszapótlását kellőképen csak trágyázással biztosíthatjuk.

Már most, hogy mennyi trágyát adjunk földjeinknek, azt a viszonyaink határozzák meg. — Csak a legkritikább esetben egyensúlyozzuk a kimerítést a pótlással, illetve csak ritkán adjuk vissza a talajnak annyi tápanyagot, mint amennyit abból a növények termelése által kivettünk, erre számtalan körülmény van befolyással; a talajművelés, a termések nagysága, a természetes visszapótlás stb. Ha a trágyázással kevesebbet adjunk vissza a talajnak, mint amennyit elvettünk a termelés által belőle, úgy végeredményképen mégis a talaj kimerülése fog bekövetkezni. — Ez esetben is rabló gazdálkodással van dolgunk. Az ilyen módon gazdálkodó gazda még nem sokkal van előbbre annál, ki a trágyázással egyáltalán nem törődik, ez is nemcsak a talaj termőerejének szaporulásából, hanem magából a termőerőből veszi jövedelmét mindaddig, míg talaja a jövedelmező termelésre egyáltalán képes. Ha pedig egy ország gazdálkodói rablógazdálkodást üznek, úgy azon ország kérelhetetlen elpusztulás előtt áll, mert talaja kimerülve, jövedelmező termelésre nem képes, csakis mezőgazdasággal foglalkozó lakosai elszegényedve, sem a közterheket, sem saját kiadásaitak fejezni képesek nem lesznek, ha politikailag talán nem is, de gazdaságilag mindenesetre más nemzetek szolgáivá válnak. Az ugartartás tehát semmiesetre sem kielégítő, mert ez is csak rablógazdálkodás.

(Vége köv.)

Egy vármegye körirata.

Küküllővármegye közönsége köriratot küldött Magyarország összes vármegyéihez, melyben arra kéri a törvényhatóságokat, hogy az általános és titkos választói jog ellen foglaljanak álláspontot.

Hát mi, a magunk részéről kijelentjük, hogy az indokokat, melyek a nevezett vármegyét arra az elhatározásra indították, hogy az emberi jogok ellen álláspontot foglaljanak, még nem ismerjük, de nem is akarjuk ismerni. Nem pedig azért: mert azt, hogy akár egyesek, akár egy vármegye közönsége, a XX-ik század hajnalán azok ellen a jogok ellen, melyek minden honpolgárt, ki akár vér, akár pénz, akár szellemi adó vagy bármiféle kötelezettség révén megilletnék, hogy álláspontot foglalhasson, el nem ismerjük, de el sem ismerhetjük.

Azt, hogy egy honpolgár saját hazájában, saját államában, melynek fentartásához hozzájárul, honpolgári jogaitól megfosztassék, indokolni sem hazafias, sem pedig egyéb aggodalmak révén nem lehet, nem szabad.

Éppen azért, nem csak mi, kik az ujjaszervezett szociáldemokrata párt zászlója alá tartozunk, hanem mindazok, akik a liberális eszmék megvalósításáért küzdenek, akik magukat a demokratikus alapokon szervezett Magyar állam híveinek tartják, kell, hogy az általános és titkos választói jog mellett álláspontot foglaljanak már csak azért is: mert az általános és titkos választói jog alapja, eszköze azoknak a nagy demokratikus eszmék megvalósításának, melyek a mai igazságtalan kizsákmányoló társadalmi rendet, egy teljes népruralmon alapuló igazságos és új társadalmi renddel akarja helyettesíteni.

De nem fogadhatja el Csongrád vármegye törvényhatósági közgyűlése Küküllővármegye átiratát azért sem: mert magánban Csongrád vármegyében ezer és ezer évtizedes nemi és fajú van kizárva

az alkotmány sáncaiból és így ezer és ezer munkás gondolkozó fő van megfosztva azon jogoktól, melyek nemcsak minden honpolgárt megilletnek, de minden felnőtt embernek veleszületett természetadta joga is.

Az általános és titkos választói jogot sem Küküllővármegye közönsége, sem az összes vármegyék kiváltságos egyénei napirendről le nem vehetik. Azt az áramlatot, melyet a jogfosztottak milliói indítottak meg, feltartóztatni ma már sem egy vármegyének, sem az egész ország kiváltságosainak nem lehet, de nem is szabad.

UJDONSÁGOK.

— **Boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk lapunk olvasóinak és barátainak.**

— **Népsegítő actió Csongrádon.** Ludrovai Tóth István Csongrád község bírája jövő év január hó 14-én egy népgyűlés tartására felhívást bocsájtott ki abból a célból, hogy a községi terhek leszállítására, a közjövödelmek emelésére előterjesztendő javaslatát a népgyűlés tegye magáévá. Javaslatát a község terheinek apasztása a következő módok által lenne elérhető. Először egy községi takarékpénztár létesítése által, mely a lakosságnak 5 millió korona jelzálog terheit konvertálná és a konverzióból maradt haszon évente mintegy százezer koronával apasztaná a községi pótdadókat. Második javaslat a bokrosi pusztá megmentése a község részére. Harmadik javaslat a rendezett tanács visszaállítása, amennyiben a jelenlegi községi szervezet, amely 20—30 ember önkényétől függ, ahelyett hogy a választói jog és a bizottsági tagok száma kiterjesztetné és így az ellenőrzés is nagyobb éberséggel lenne gyakorolható. Örvendetes tudomásul vesszük, hogy a népsegítő actió mégis csak utat tör magának a nép lelkében és végre a közjogi sérelmek és üres frázisok helyett a nép ügyeivel is foglalkozik.

— **Uj munkatárs.** Örömmel értesítjük lapunk olvasó közönségét, hogy Könyves Béla ur, az állami gazdasági ismétlő iskola tehetséges tanítója belépett a »Csongrádi Lap« szerkesztőségébe rendes munkatársul.

— **Református istenitisztület.** A foltó évi december 25-én karácsony első napján délelőtt 1/2 10 órakor a m. kir. polgári leányiskola rajztermében református istenitisztelet fog tartatni, a mikor urvacsora is fog osztatni.

— **Vármegyei közgyűlés.** Csongrád vármegye törvényhatósági bizottsága a f. hó 28-án d. e. 10 órakor tartja meg a szokott évnegyedes rendes közgyűlést. A tárgysorozat 136 elintézni való ügyet ölel fel, abból a fontosabbakat és bennünket érdeklőket itt közöljük: Küküllővármegye közönségének körirata az általános titkos választói jog ellen. — Liptóvármegye és Pécs sz. kir. város közönségének körirata a magyar nyelvnek és a magyar nemzeti jelvényeknek a hadsereg magyar részében leendő behozatalát kérő feliratnak Ö Felségéhez a törvényhatóságok küldöttei útján leendő eljuttatása tárgyában. — Kassa sz. kir. város közönségének körirata a katonai oldalfegyver használata és a katonai bírások megszüntetése iránt. — Csongrád község képviselőtestületének 228 kgy. 1905. számú határozata, mellyel a Heike Ferenc részére eladott ingatlanra vonatkozó adásvételi szerződési jóváhagyás iránt benutattja. — Csongrád község képviselőtestületének 340 kgy. 1905. számú határozata a községi hivatalos órák megváltoztatása tárgyában. — Csongrád község képviselőtestületének 340 kgy. számú határozata, mellyel a Csucz Imre és Kraxner Dezső csongrádi lakosokkal kötött haszonbérletiszerződést ben utatja. — László Ignác és társainak felebbezése Csongrád

község — képviselőtestületének 352/1905. számú határozata ellen. — Blázsik Mihály csongrádi lakos felebbezése Csongrád község képviselőtestületének iskola helyiség haszonbérlete tárgyában kelt 353/kgy. 1905. számú határozata ellen. 8330/905. — Oláh Mihály és társainak felebbezése Csongrád község képviselőtestületének ártézikut létesítésének megtagadása tárgyában hozott 348/1905. számú határozata ellen. — Réti Ferenc upesti lakos felebbezése Csongrád község képviselőtestületének 345/kgy. 1905. sz. határozata ellen. — Nagypál Imre csongrádi lakos felebbezése Csongrád község képviselőtestületének a közvilágítás tárgyában hozott 376/kgy. 1905. sz. határozata ellen. — A csongrádi állami elemi iskolai gondnokságának felebbezése Csongrád község képviselőtestületének 396/kgy. 905. számú határozata ellen. — Csongrád község képviselőtestületének határozata az orosháza-szentes-csongrádi k. é. vasút építési költségeihez való hozzájárulás megtagadása, valamint a község tulajdonából elfoglalt földterületek díjtalan átengedése tárgyában. — Csongrád község képviselőtestületének 321/1905. számú határozata községi ügyészi állás szervezése s a községi szervezési szabályrendelet módosítása tárgyában. — Kiskundorozsma község képviselőtestületének 274/kgy. 905. számú határozata Tömörkény község képviselőtestületének a tiszamelléki nép felsegítése céljából megindítandó actió ügyében hozott 135kgy. 1904. számú határozatának a törvényhozó testülethez való felterjesztése iránt.

— **A tanfelügyelő gyásza.** Sulyos csapás érte vármegyénk tanfelügyelőjét, Scossa Dezső kir. tanácsost, nála lakó édes anyjának: özv. lovag Scossa Lajosné, született galántai Veres Herminának a f. hó 17-én éjjel bekövetkezett halálával. Az elhunyt urasszony 75 éves volt. Hült tetemét f. hó 19-én szentelték be a szegedi gyászháznál, a katolikus egyház szertartása szerint s aztán Szegedről P. Kalocsára szállították, ahol a község temetőjében levő lakádi sírboltban helyezték örök nyugalomra.

— **H.-M.-Vásárhely készül.** Mint a fővárosi lapokból olvastuk, az erdélyi román testvéreink között valóságos lázadás tört volna ki, a melynek célja az lett volna, hogy úgy, mint 1848-ban ellenünk felkelve és ahhoz hasonló vérfürdőket roktónözzenek. A román nemzetiségi országgyűlési képviselők ugyan nyilatkozatot adtak ki, melyben az egész román lázadást agyémnek nyilvánították, de ennek dacára a fővárosi lapok újabb és újabb részleteket hoztak az erdélyi románok készülődéséről. Ezeknek a híreknek a hatása alatt H.-M. Vásárhely hozzáfogott a nemzetiség szervezéséhez és mi több, a lakosság közül számosan jelentkeztek szolgálatba. Most azonban már kislát, hogy az egész oláh mozgalom más természetű és a t. román testvéreinknek eszük ágában sincs ellenünk felkelni. Minden valószínűség szerint a mozgalom csak aféle kenyéért való küzdelem, mint a milyen küzdelem a szegény nép között bár melyik nemzetiségnél is napirenden van és lesz, mind addig, még a mai társadalmi rendszer meg nem változik. Így hát H.-M. Vásárhely önkéntes nemzetőrei az előszedett löcsei karabélyokat egyenlőre ismét elraktározhatják.

— **Körvadászat.** A helybeli vadásztársulat a nagyréten a f. hó 21-én társas kör vadászatot rendezett, mely alkalommal 100 drb nyulat és 30 drb foglyot lőttek. A vadászatot több vidéki vendég is részt vett.

— **Missió.** F. hó 21-én kezdett meg a Jézus társaságbeli atyák az idei missiót Csongrádon. Nap-nap után rendkívüli érdeklődéssel hallgatják a buzgó hívek a két lelki atva nagyhatású szent beszédét, amelynek üdvös hatása(?) bizonyára nem fog elmaradni.

— **Betiltott bálak.** Tasnady Imra járási főszolgabíró ur az ünnepek tartama alatt, vagyis újévig beszüntette a báli en-

gedélyek kiadását, arra való tekintettel, hogy a korcsmai verekedések ilyen alkalomkor rendszeren elő szoktak fordulni, különben is az ujoncok bevonulása idején a rendőrség nem lehetne abban a helyzetben, hogy a közrendészeti igényeknek megfelelően és felügyelhesse a nagy csoportokban járkáló ujoncokra is, akik nagyon könnyen csinálnak utcai botrányokat, ha látják a felügyelet hiányát.

— **Hegyi Antal halálhíre.** A m. hétfőn, mint a futó tűz terjedt el a hír, hogy Hegyi Antal New-Yorkban meghalt. Ennek a hírnök az alapja pedig az volt, hogy Deák Péter főtitelendő r. kath. hitoktató New-Yorkból egy sürgőnyt kapott a következő tartalommal. New-Yorkban Hegyi elhagyva meghalt, Molnár Jenőtől küldjenek 800 koronát. Mint tudvalevő dolog, Hegyi Antal midőn Sima Ferenc meghalt, Simánét irgalomból magához vette és tartotta. Kizártnak tartottuk tehát, hogy Hegyi halálhíre nem való. Később azután Deák Péter főtitelendőt értesítették, hogy a sürgőnyt tévesen adták le: mert abban egy betű hiba csuszott be, még pedig a cs betű helyett egy h betű. Minek következtében a sürgöny így értelmezendő: New-Yorkban Hegyi elhagyva meghalt stb. Tehát mint már bizonyos, hogy városunk egykori nagyvőre plébánosa nem halt meg, csak meghalt.

— **Nem felejtették-e el.** A m. héten Budapesten fent járt küldöttség az alkalommal: midőn a közgyűlés által megválasztott diszpolgárainak oklevelét átnyújtotta, egyuttal eljárhatott volna a gymnasium ügyében is és így, egy csapással két legyet ütöttek volna.

— **Karácsonyi szünidő.** Az iskolás fiúk tegnap délben kapták ki karácsonyi vakációjukat, mely a jövő év 2-ig tart.

— **Csendőrség Csongrádon.** Az már bizonyos dolog, hogy Csongrádon a közbiztonság nagyon gyenge lábón áll. A község már kérelmezte, a csendőrségi szolgálat kiterjesztését, vagyis, hogy a város belterületén is a csendőrség lássa el a közbiztonsági szolgálatot: azonban soha senki nem fordított vele a községi képviselők közül. Pedig az ilyen dologban helyén való lenne a sürgetés. Most aztán végre Tasnády Imre járási főszolgabíró ur tett az alispán urnak jelentést, hogy a közbiztonsági állapotok szükségessé teszik azt, hogy a szolgálatot csendőrség végezze, egyben kéri az alispán urat, hogy támogassa a községnek eziránt felterjesztett kérelmet. Nagyon jó lenne ha a község is megújtná kérelmét.

— **Lapunk mai számához Ludrovay Tóth István bíró urnak egy felhívása van mellékelve, amelyet t. olvasóink figyelmébe ajánlunk azzal, hogy azt gondosan átolvassák.**

— **Typhus.** Járványszerűleg lépett fel az utóbbi napokban Csongrádon a typhus, amelyet állítólag Horvátországból hurcolták be ide az onnét munkából hazatérő kubikosok. A hatóság és az orvosok mindent elkövetnek, hogy a járvány megszűnjön.

— **Az első áldozat.** Az épülő Csongrád—szentesi vonatnak már meg van az első áldozata. Ez az áldozat Horváth János vasuti munkás, aki f. hó 20-án a lovak által vont lóréra akart felugrani azonban olyan szerencsétlenül járt kísérletével, hogy a földel terhelt lóréről lecsuszott és annak kerekai ballábán végig ment, úgy hogy azt amputálni kellett, azonban pár óra múlva meghalt. Most csak arra vagyunk kíváncsiak, hogy vajjon az építkező vállalat biztosította-e az országos segélypénztárnál a szerencsétlen munkást.

— **Kóbor cigányok letelepítése.** A kóbor cigányok letelepítésének nehéz kérdésével minden olyan törvényhatóság foglalkozott, már Magyarországon, amelynek

területén a kóbor cigányok a közbiztonságot nem kis mértékben fenyegetik. Kóloszmegeye most szabályrendeletet dolgozott ki, mely egyenesen megtiltja, hogy a törvényhatóság területén kóbor cigányok letelepedjenek. Ki van mondva ebben a szabályrendeletben, hogy ha kóbor cigányok valahol sátrat akarnak verni, a csendőrség kísérelje át más határokra és husz koronától 200 koronáig terjedő pénzbüntetéssel sújtja őket. Ilyen szabályrendelet elkelne nálunk is, ami talán csökkentené a lóköteket.

— **Rablási kísérlet.** A f. hó 22-én éjjel a Keresztény gőzmalom részvénytársaság pénztárát akarták ismeretlen tettesek kirabolni. Szerencsére azonban az éjjeli őrs észrevette őket és rájuk lőtt, mire azok elmenekültek. Ott hagyták a szerszámjaik közül, 3 db. harapófogót, 1 db. rálhuzót. Az ismeretlen tettesek ellen a legszéllebb körű nyomozást indított a csendőrség, a rendőrséggel egyetemben.

— **Beszakadt a jég alatta.** A f. hó 20-án a délutáni órákban Kaszanitzky Dénesné Ödön nevű fia több pajtásával lement a kis tiszára csuszálni, de miután a víz még nem volt erősen befagyva, a jég leszakadt alatta. A kis pajtások ijedtökben szét futottak és ha Szőke Gáspárt, aki egy vendégével, Cseusz állatorvos dísznő hízalóját megtekinteni ment, a véletlen arra nem hozza, a fiú bele fullt volna. Szőke Gáspár, id. Blászik Tamás Miska nevű nevelő fiát magához vette és egy kötéllel, vele megközelítette a fuldokló fiút, azt oda dobta neki és így a fiút szerencsésen a partra segítették. A fiúnak szerencsére az ijedségen kívül egyéb baja nem történt.

— **A gőzgépezők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden, 1906. évi jan. hó 14-én délelőtt 9 órakor fognak, a Szeged alsóvárosi új vízműtelepen megtartatni. A kellően felszerelt vizsgálati kérvények a m. kir. kerületi iparfelügyelőséghez küldendők be Szegedre, Szilágyi utca 1. sz.**

— **Figyelmeztetés a postai csomagok célszerű csomagolása, helyes címzése stb. tárgyában.** A karácsonyi és újévi rendkívüli csomagforgalom ideje alatt a küldeményeknek késedelem nélkül való kezelése csak úgy biztosítható, ha a közönség a csomagolásra és címzésre vonatkozó postai szabályokat betartja. Különösen szem előtt tartandók a következők: 1. Pénzt, ékszert, más tárgyakat egybe csomagolni nem szabad. 2. Csomagolásra falda, vesszőből font kosár, viaszos vagy tiszta közönséges vászon, kisebb értékű és csekélyebb súlyú tárgyaknál pedig erős csomagoló papír használandó. Vászonn vagy papírburkolattal bíró csomagokat, gőb nélküli zsineggel többszörösen és jó szorosan átkötni, a zsineg keresztezési pontjain pedig pecsétviaszszal lezárni kell. A pecsételést vésett pecsétnyomó használandó. 3. A címzésnél kiváló gondot fordítandó a címzett vezeték és keresztnévének vagy más megkülönböztető jelzésnek (pl. ifjabb, id., özvegy stb.) továbbá a címzett polgári állásának vagy foglalkozásának és lakhelyének pontos kitételére; a Budapestre és Bécsbe szóló küldemények címzeteiben ezenkívül a kerület, utca, házászám, emelet és ajtó jelzés stb. kiteendő. A rendeltetési hely tüzetes jelzése (vármegye) s ha ott posta nincs, az utolsó posta pontos és olvasható feljegyzése különösen szükséges. 4. A címet magára a burkolatra kell írni, de ha ez nem lehetséges, úgy a cím fatáblácskára, bőrdarabra vagy erős lemezpapírra írandó, melyet tartósan a csomaghoz kell kötni. A papírlapokra írt címeteket mindig egész terjedelmében kell a burkolatra felragasztani. Felette kívánatos, hogy a feladó nevét és lakását, továbbá a címról összes adatait feltüntető papírlap legyen magában a csomagban is elhelyezve arra az esetre, hogy ha a burkolaton levő címról leessen, elveszne, vagy pedig olvashatlanná válnék, a küldemény bizottsági felbontása után a jelzett papírlap

alapján a csomagot mégis kézbesíteni lehessen. Kívánatos továbbá, hogy a feladó saját nevét és lakását a csomagon levő címról felső részén is kitüntesse. 5. A csomagok tartalmát úgy a címról, mint a szállítólevél szabatosan és részletesen kell jelezni. Budapestre és Bécsbe szóló élelmi szereket illetve fogyasztási adó alá eső tárgyakat (husnemű, szeszes italok stb.) tartalmazó csomagok címról, nemkülönben az ilyen csomaghoz tartozó szállítóleveleken a tartalom, minőség és mennyiség szerint kiirandó (pl. szalonna 2 kgr., egy pulyka 3 kgr., 2 liter bor stb.) A tartalom ily részletes megjelölése a fogyasztási adó kivétele szempontjából szükséges és a gyors kézbesítést lényegesen előmozdítja.

— **A motorhajtó benzín ára csökkent.** A motortulajdonos kisiparosokat és kisközségeket fölöttébb érdekelné fogja az a hír, amely szerint a kamarák közbenjárására a kereskedelemügyi miniszter megállapodást létesített a hazai petróleumfiumító társaságokkal, melynek értelmében ezek a hajtóerőre szolgáló benzín adómentességet csak azzal a feltétellel élvezhetik, ha a benzint a kisiparosoknak és kisközségeknek 1905. december 1-től 1906. április hó végéig, illetőleg a további intézkedésig métermázsánként 16 koronáért szolgáltatják ki. Az árcsökkenés 4—5 koronát tesz ki a mai piaci árhoz képest.

— **Itt a hideg tél és vele a hurutok ideje,** melyeknek különösen azok vannak kitéve, akik a légzőszervek chronikus megbetegedéseiben szenvednek. Akik nincsenek abban a kellemes helyzetben, hogy az enyhe délvidéket felkeressék, használnak »Sirolin-Roche«-t, melynek hosszabb vétele felette ajánlatos, mert kevesbiti a köpetet, szárítja a légzőszerveket és előmozdítja az étvágyat. Mindennemű hurutban szenvedők részére valóságos mentőszert. Kapható a gyógyszerárakban.

— **Vidéki lapok központi hirdetési osztálya.** December 17-én az Általános Tudósító helyiségeiben Budapesten számos vidéki lapkiadó értekezletet tartott, melyen elhatározták — Leopold Gyula tervezete szerint, — a »Vidéki Lapok Központi Hirdetési Irodájának« felállítását. Leopold részletesen ismertette e szerződéses viszony előnyeit, fontosságát és bejelentette, hogy már eddig is több lappal kötötte meg a szerződést és legfőjebb még 100 lapot bérel ki. E lapok részére külön osztályt szervezett, melynek igazgatójával Boros János szerződött, az »Aradi Közlöny« kiadóhivatali főnökét. A szerződéses viszonyban lévő lapok ezentúl hirdetéseket és reklámokat kizárólag csakis ezen osztály utján vehetnek fel és közölthetnek lapjukban.

— **Itt a farsang! Lesz bál, táncmulatság elég!** Uri hölgyek mielőtt bálba mennek nem mulasztják el arcukat, kezöket Kamilla-krémmel bekenni és Kamilla hölgyporral (hajpor) gyengén behinteni. *A Balkányi féle Kamilla Krém rögtön szűpítő hatása az arc bájos és üde marad. És ami főtulajdonsága elveszi az arcnak zsíros fényét és izzadságát. Az arcnak, kezeknek megkapó fehérséget kölcsönöz. A Balkányi féle Kamilla hölgypor (hajpor) a legfinomabb összetételű, feltűnés nélkül tapad és az arcon alig észrevehető. Egy tévely Kamilla Krém ára 1 korona. Egy doboz Kamilla hölgypor ára fehér, rózsás és (baránának) krém színben, 1 korona. Egy darab Kamilla szappan ára 50 fillér. Kapható vagy postán megrendelhető: Balkányi Lajos a »Mégváltó«-hoz címzett gyógyszer-tárában Csongrádon (Szivótk-tér).*

— **Elkallódó milliók.** Ha megtekintjük a hivatalos sorsolási jegyzéket, azt látjuk, hogy évről-évre őrési mértékben nő a fel nem vett nyereményeknek, az ugynevezett hátralékosoknak a száma. Ez azért van, mert a sorsjegybirtokos közönség felületesen vizsgálja meg koronként a húzások eredményét. Ennél fogva, a kinek sorsjegyei és egyéb értékpapirjai vannak,

arra nézve rendkívül fontos egy megbízható sorsolási lapnak a járátása. Ilyenként ajánlható a »A pénzügyi Hírlap«, a melynek sorsolási melléklapját a Pénzügyi Utmutatót a nagymélt. m. kir. belügyminiszter mint teljesen megbízható szak-közlényt, a nagymélt. m. kir. pénzügyminiszter mint szakértelemmel és pontosan szerkesztett közlényt hivatalosan ajánlott. A lap előfizetői a januári számmal ingyen megkapják a *Pénzügyi és Tőzsdei Évkönyvet*, a mely a sok kasznos tudnivalón kívül tartalmazza a kezdettől fogva az 1905. év végéig kihuzott, de kifizetés végett bemutatni emulasztott sorsjegyek, kötvények és záloglevelek hiteles kimutatását, úgy hogy e könyvből bárki azonnal megláthatja ki van-e sorsjegye huzva, vagy nincs. A »Pénzügyi Hírlap« előfizetési ára egy évre a Pénzügyi Utmutatóval és a Pénzügyi és Tőzsdei Évkönyvvel együtt 5 korona, a mely postautalványon küldendő be a kiadóhivatalba, VII., Kerepesi ut 44. szám.

— **A politikai hírek** szenzációs hírei mellett nem kisebb szenzációt kelt az a diszmű, mely most jelent meg a könyvpiacra, és ami még csodálatosabb, ezt a diszművet ingyen szerezheti meg magának akárki. Az »Ország-Világ«, hazánkban ez a legszebb, legtartalmasabb képes hetilapja már évek óta minden év karácsony egy-egy gyönyörű »Almanach«-kal ajándékozza meg előfizetőit, és az elmúlt év leggyönyörűbb irodalmi terméke volt az az Almanach, melyet az »Ország-Világ« 25 éves fennállásának jubileuma alkalmából juttatott ingyen ajándékol előfizetőinek. Az »Ország-Világ« most is méltó maradt önmagához. Az az Almanach, melyt most karácsonykor ad minden előfizetőjének, — annak is, aki most fizet elő nyolc koronával félévre az »Ország-Világ«-ra — a legszebb, leggyönyörűbb, ami valaha könyvpiacra megjelent. Ennek az ajándékkönyvnek fényes, pazar kiállításával semmiféle hazai vagy külföldi mű nem vetekedhetik. De a tartalma is olyan — a magyar íróvilág minden jelese, Mikszáth Kálmánnal és Herceg Ferenczel az élén van együtt a műben — hogy az csak a két szerkesztőnek, dr. Váradi Antainak és dr. Falk Zsigmondnak válik dicsőségére. Nem ajánlhatunk tehát jobbat és hasznosabbat lapunk olvasóinak, mint hogy fizessenek elő az »Ország-Világ«-ra, hazánk legrégibb, legelterjedtebb, legszebb és legtartalmasabb hetilapjára, mely ajándékol többet ad, mint amennyi a lapnak egész évi előfizetési ára. Az »Ország-Világ« előfizetési ára negyedévre 4 korona, félévre 8 korona, egész évre 16 korona s az előfizetési pénzek az »Ország-Világ« kiadóhivatal címére: Budapest, V., Hold-utca 7. sz. alá küldendők.

— **Kellemes meglepetést** szerez előfizetőinek a »Magyar Hírlap«. Minden újonnan belépő előfizető ugyanis január hó elsejéig ingyen kapja a lapot és karácsonyra egy kiválóan izléses és díszes kiállítású alkalmi naptárt, ha előfizetését karácsony előtt beküldi. A Magyar Hírlap este jelenik meg Budapesten és kora reggel oda ér minden vidéki városba. A Magyar Hírlap tizenöt éves múltjának minden egyes napja amellet bizonyít, hogy a nemzeti iránynak, a szabadelvű haladásnak, az emberi jogok kiterjesztésének, a gazdasági fejlődés előkészítésének tántoríthatatlan bajnoka. Naponként arra törekszik és törekvését meg is valósítja, hogy nap-nap után páratlan érdekességű ujságot nyújtson olvasóinak. Országszerte nagy feltűnést és érdeklődést keltett azon ujtása, hogy az eseményeket fényképfelvételekben és rajzokban mutatja be. Levelezői vannak a világ összes nevezetesebb városaiban és egész Magyarországon. A Magyar Hírlap szépirodalmi közleményei elsősorúak. Eredeti tárcái a legjelesebb magyar írók tollából valók. Fordított tárcáiban a világirodalom kitünőségeit mutatja be. Regényei magas színvonalúak és érdekfeszítők. Minden előfizető hónaponként egy-egy rendkívül érdekes magas

színelvonalu szépirodalmi kötetet kap teljesen díjtalanul. Az egész esztendő folyamán tehát tizenkét gyönyörű ingyen könyvhöz jutnak az állandó előfizetők. A Magyar Hírlap előfizetési árai: Egy hónapra 2 kor. 40 fill. Negyedévre 7 kor. Félévre 14 kor. Egyes szám ára 8 fillér vidéken 10 fillér. Mutatványszámot kívánatra bárkinek küldünk. Magyar Hírlap V., Honvéd-utca 10. szám.

Anyakönyvi bejegyzések.

(1905 december hó 16—23-ig.)

Születések:

Kukovec Erzsébet, Donka Viktória, Palásti Viktória, Salgó Margit, Sipos Mihály, Konkoly Ilona, Török István, Eke Margit, Szél László, Balog Viktória.

Halálozások:

Nagy Kovács Imre, 11 hónapos, bélhurut; Gyánti József 18 hónapos, görcsök; Konkoly Ilona, fél óras, cyanosis; Horváth János, 45 éves, schok; Atkári Mária, 60 éves, aggkór.

Eljegyzések:

Kaján An Irá, Varga Erzsébettel, Vincze János Busa El llet, Csernus Lukács István Varga Erzsébettel, Mihály János Kollát Mariával, Szalma Ferenc Hende Lujzával, Németh József Horváth Ágnessel, Muladi Lajos Fodor Emerenciával.

Szerkesztői üzenet.

Vadrózsa. Helyben. Igaza van, verse valóban igen vad. Az eszme ugyan nem rossz, érdemes lenne a feldolgozásra, de a rim kedvéért tücsköt, bogarat összepórozni még sem lehet.

A híres Angyal készítmények:

Angyal-köszvényeszesz (egy üveg elhasználása után biztos hatás) üvege 2 kor.
Angyal-kenőcs (bőrviszketeg, bőrküttés ellen) tégelye 3 kor.
Angyal-fagyaszsz (fagydagánatok ellen) üvege 2 kor.
 Számtalan hálalevél. — Raktár Ausztria-Magyarország részére az egyedüli készítő: **Angyal gyógyszerárúháza Hatvan és Eisner & Ringer** drogériában Bpest, Andrassy-ut 37.
 Postai szétküldés naponta kétszer!

Uj cselédelhelyező intézet.

Van szerencsém Csongrád és Vidék e n. é. közönségét értesíteni, hogy itt helyben, Szentesi-körut Tekulics Mihály-féle 30. szám alatti házában egy **hatóságilag engedélyezett**

cselédelhelyező intézetet

nyitottam.

Elhelyezek női és férfi cselédeket, u. m. kis dajkát, szoptató dajkát, minde-nes leányt és szakácsnét, pástorfiut, minde-dest, bérest és béres gazdát.

Közvetitek tanyást, felest és arató munkást is.

A t. közönség szives pártfogását kéri

illő tisztelettel

Maszlág György,
intézet tulajdonos.

A REKLAM

Állandó, észszerű és ügyes reklámolás minden gyári, kereskedelmi, ipari, vállalatnak, üzletnek a lekle, rugója az élető eleme.

Hogyan, hól és mikor hirdethető a egysikeresebben, legjobban és legolcsóbban, megtudható az

Altalános Tudósító

hirdetési osztályánál

tulajdonos **Leopold Gyula** szerkesztő
BUDAPEST, VII., Erzsébet-körut 54.

ahol kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel, pontossággal és olcsón eszközölnek hirdetések és reklámokat az összes budapesti, vidéki és külföldi lapokban és naptárokbán.

**Költségvetésesek
és tervezetek ingyen!**

A G R A R I A

KÉRJEN

MINDEN

az

AGRARIA-tól

ÁRJEGYZÉKET
gőzcséplőkészletekről,
benzinmotorokról
és vetőgépekről.

Az árjegyzéket díjtalanul küldjük.
Levélcím:
AGRARIA Budapest, Váci-ut 2.

GAZDA

A G R A R I A

Eladó szőlő.

Kovács Elemér jegyző templom utca 13 szám alatti házában két métermázsas csemege szőlő eladó.

Ugyanott 2 szoba és mellék-helyiségekből álló lakás azonnal kiadó.

Olesó bevásárlási forrás.

Hat személyes étkészlet finom porcellánból csinos virágfestéssel 26 darabból ára 6 ft. Ugyanez préselt alakban hosszukás leveses tálal remek festéssel, dusan aranyozva ára 7 ft. A legfinomabb festéssel 8 ft. 6 személyes étkészlet 40 darabból rooco alak hosszukás tál, arannyal finom virág festéssel 13 ft 50 kr. 6 személyes kávé készlet virág és arannyal kidolgozva ára 2 ft 80 kr., teás 3 ft 20 kr., fekete kávé készlet faragott fatácaival együtt 2 ft 90 kr. Mosdó készlet már 4 ft 50 kítól kezdve. Finom vizes pohár homályos csikkal 5 1/2 krajcár, boros 4 1/2 krajcár. Mindenféle elképzelhető tárgy, üveg, porcellán és majolikában óriási választékban rendkívül olcsó áron! Mindezt az óriási forgalom, vagyis nagy bevásárlások folytán tehetjük, mert elvünk csekély haszon és nagy forgalom. Kelengye berendezéseknél felette nagy árkedvezmény és ingyen csomagolás és láda. Aki Szegedre jön, el ne mulassa cégünket felkeresni, hogy meggyőződést szerezzen személyesen az áruk jóságáról és azok olcsó árairól. Aki akadályozva van Szegedre jönni, annak szívesen megküldjük vasúton a megrendelést, ha az áru színe és ára közölve van. Utánvétel mellett 100 és 100-féle újdonságok vannak raktáron. Étkészletben 200-300 minta van állandóan. A felette olcsóság abban is rejlik, hogy saját házukban vagyunk, kis költséggel dolgozunk. A vétel nem kötelező. Mindenki saját érdekében jár el, ha Szegeden meglátogat. Becs és Litogatóját kérve

Ivankovits Károly és Fia

Szegeden, Belváros, Oroszlán-utca 16. Mihály «Kecskéhez» címzett dohánytőzsde közelében.

!! Figyelem !!

Küry Klára, Komlóssy Emma stb. neves művésznők által állandóan használt, Franciaországban kintűtetett s legjobbnak elősmert:

- a Janovitz-féle Gyöngy-creme, tegelye 1 kor; 80 fill;
- a Janovitz-féle Gyöngy-szappan, darabj; 80 fill;
- a Janovitz-féle Gyöngy-pouder (rózsa, fehér és krém-színben) doboza 1 kor;
- a Janovitz-féle Gyöngy-arcvív üvegeje 2 k; 50 fill;
- a Janovitz-féle Gyöngy-közfinomító üvegeje 70 fill;
- a Janovitz-féle Gyöngy-szájvíz (a szájpadtás, foghús és fogak erősítésére) üvegeje 1 kor, 60 fill.

Kaphatók az egyedüli készítő „Angyal” gyógyszer-tárban, Hatvan és Eisner és Rigner drogeriában, Budapest, Andrássy-ut 37.

Diszkrét postai szétküldés naponta kétszer.

ÜGYNÖKÖK

kerestetnek a »Pesti Hízi Első Takarékpénztár« (14 ország legnagyobb takarékinézete) által kibocsátandó új sorsjegyek törvényesen kiállított részleteinek eladására. Ezen sorsjegyek juttatva utólaghatatlan. Ézen e 3 házis 600.000, 400.000, 300.000, 200.000 koronás főnyereményekkel és sok melléknyereményvel.

Magas jutalék és jutalomdíj!

Sikeres működésnél esetleg bavi fizetés Anyag miatt forduljanak.

Dirnfeld Testvérek bankházához Alapítva 1885-ben.

BUDAPEST, IV., VÁCI-UTCA 2.

Aláírási előjegyzéseket ezen sorsjegyekre készpénzfizetés ellenében már most elfogad DIRNFELD TESTVÉREK bankháza Budapest, IV kerület, Váci-utca 2. szám.

Karácsonyi és naptár vásár.

Tisztelettel értesitem a mélyen tisztelt könyvkedvelő közönséget, hogy az ifjúsági iratok és egyéb diszkötésű

ajándéokra alkalmas könyvek és naptárak

valamint **GRAMOPHONOK**

megérkeztek, amelyetigen olcsó árban bocsájtok a vevő közönség rendelkezésére.

Ugy szintén megérkeztek a fénykép és képes levelezőlap albumok disz dobozú levélpapírok

elegáns kivitelben, mind ajándékra alkalmasak, amelyeket szintén leszállított árban árusítok.

Nagy választék képes lapokból.

Tisztelettel
Weisz Márk
Könyvkereskedő.

Ujdenség! Ujdenség!
Kocsi

Acetylen-lámpák.

Gőzeke-, rúd-, Spritzbogen,
= asztali-, udvari-, kerti-, utcai-, istálló =

Acetylen-lámpák

Bárdy József

BUDAPEST,

VI., Gyár-utca 10.

(Andrássy-ut és Király-utca között.)

